

ÜLKEMİZDEKİ SAĞLIK KURULUŞLARININ DURUMU NEDİR? PROBLEMLER NELERDİR? ÇÖZÜM NASIL OLABİLİR?

Sağlık Kuruluşlarının Durumu İyi Bilinmiyor

Maalesef, kamuoyu sağlık kuruluşlarının ne durumda olduğunu iyi bilmemektedir. Özellikle giden Sağlık Bakanı döneminde yaratılan yanlış bilgilendirme ve bilgi kirliliği ortamı nedeniyle, sağlık kuruluşlarının problemleri kamuoyu tarafından anlaşılamamıştır.

Hekimler, genelde özel sağlık kuruluşlarının çok iyi durumda olduklarını ve çok iyi kazandıklarını sanıyorlar.

Halk da genelde böyle sanıyor.

GERÇEKTE SAĞLIK KURULUŞLARI NE DURUMDADIR?

Özel Hastaneler Ne Durumdadır?

Özel hastaneleri iki gruba ayırmak gerekir. **SGK ile sözleşmeli olmayanlar ve SGK ile sözleşmeli olanlar.**

Yaklaşık 500 civarındaki özel hastaneden, yalnızca 15-20' si SGK ile sözleşmeli durumda değildir. Ya da birkaç bölümü anlaşmalı durumdadır. Bu hastaneler, serbest fiyat politikası uygulamaktalar. Bunların da çok iyi durumda olduğunu söylemek zordur. Çeşitli kaynaklardan subvanse edilmekteler. Bir kısmı, yabancı ortak almak zorunda kaldılar. Yeterli hasta kaynağı bulamamaktalar. **Zor koşullarda devam etmeye çalışıyorlar.**

SGK ile sözleşmeli 450' den fazla özel hastane ise, büyük ölçüde SGK- SUT fiyatlarına bağımlıdır. **Bu hastaneler SUT fiyatlarını uygulasalar, tamamı iflas ederler.** İzin verilen % 30- % 90 arasındaki farkları uygulasalar da kesinlikle iflas ederler. **Çünkü gerçek maliyetleri, SGK fiyatlarının % 120- % 160 daha üzerindedir.** Bu nedenle de bu hastanelerin çoğunluğu izin verilen yasal farkların üzerinde açıktan fark alarak var olmaya çalışıyorlar. Bir anlamda, illegal çalışmak zorunda kalıyorlar. Bu nedenle de, sık sık SGK'dan ceza yemekteler.

Sonuç olarak, **SGK anlaşmalı özel hastanelerin hiçbirinin durumu iyi değildir ve dengeleri açık vermektedir. Zaten bir kısmı alıcı beklemekte, bir kısmı da iflas etme noktasında ya da resmen iflas etmiş durumdadırlar.**

Hekim forumlarında, bu hastaneler hekim alacaklarını tam olarak ödemedikleri için suçlanmaktadırlar. **Bu hastaneler, gerçekte hekim hakedişlerini ödemiyor değil, ödeyemiyor durumdadırlar.** İşletmeci gözüyle hesaplar incelenir ise, bu durum kolayca anlaşılacaktır.

Tıp Merkezlerinin Durumu

Daha da beter durumdadırlar. SGK fiyatlarına ek olarak, **yalnızca % 30 fark almalarına izin verilmektedir.** Halbuki gerçek maliyetleri, % 120- % 160 fark almalarını gerektirmektedir. Bu nedenle sayıları hızla azalıyor. Çünkü bunlar da fazladan fark aldıkları için, SGK'dan ceza yemekteler ve canlarından bezmiş durumdadırlar. **Bir kısmı iflas etmiş, bir kısmı satılmış, bir kısmı alıcı beklemekte, bir kısmı da zor koşullarda yaşamaya çalışmaktadırlar.**

Bunlar da hekim hak edişlerini ödeyecek durumda değildirler.

Poliklinikler

SGK sözleşme yapmamaktadır, nedendir bilinmez. SGK'nın sözleşme kapsamı dışında kaldıkları için, fiilen tasfiye oldular. Sayıları iyice azalmış durumdadır.

Muayenehaneler ve Laboratuvarlar

Yine nedendir bilinmez, SGK bunlarla da sözleşme yapmamaktadır. Bir anlamda, ülkenin sağlık sisteminde adları yoktur. Sistem (SGK) onları görmemekte, ya da görme arızalı gözle bakarak, görememektedir. Bu nedenle, sayıları çok çok azalmıştır ve neredeyse % 90 oranında tasfiye olmuşlardır.

Sanki ülkenin serbest çalışan hekimlere ve tıp laboratuvarlarına hiç gereksinimi yokmuş gibi bir politika izlenmiştir. Koşulları iyice zorlaştırılmış ve yaşayamaz hale getirilmişlerdir.

Üniversite Hastaneleri

SUT fiyatlarına tabi kılınmışlar ve özellikli işlemlerden de farklı fiyat alma yetkileri kaldırılmıştır. Düz hastane koşullarına indirgenmişlerdir. Bu nedenle hepsinin bütçesi fiilen iflas durumundadır. Ödemelerini yapamamaktadırlar. Firmalara borçlarını 24 ay geriden ödeyenleri vardır.

Devlet Hastaneleri

En rahat durumda olanlar onlardır. En büyük bütçeyi Sağlık Bakanlığı Hastaneleri kullanıyorlar. Sağlık Bakanlığı, şu anda 16- 17 milyar TL genel bütçeden, 14 Milyar TL de SGK' dan almaktadır, 31- 31 milyar TL bütçe kullanmaktadır. Bu miktar, Milli Savunma Bakanlığı' nın yaklaşık iki katıdır. Kamu sağlık harcamalarının büyük çoğunluğu Sağlık Bakanlığı hastaneleri tarafından yapılmaktadır.

Giden Sağlık Bakanı, tüm imkanları kendi Bakanlık hastanelerine kaydırmış ve diğer kuruluşları çeşitli düzenlemelerle yaşayamaz hale getirmiştir. Bu nedenle, Sağlık Bakanlığı hastaneleri, şu anda diğerlerine kıyasla bolluk içinde yüzmektedir ve ödeme sorunları yoktur. Ama şimdilik. Ne olacağını önümüzdeki dönemde göreceğiz.

SAĞLIK SİSTEMİNİN ANA KARAKTERİ

Mevcut hükümet liberal karakterlidir. Ancak sağlık sistemi, sosyalist görünümlü bir yapıya sürüklenmiştir. Giden Bakan' ın getirdiği durum budur. Amaç populizm, hoş görünme ve oy desteğidir. Bizce, hükümet de buna oy desteği nedeniyle göz yummuştur.

Sağlık sisteminin çoğunluğunu oluşturan devlet hastaneleri ve üniversite hastaneleri, SGK tarafından ve genel bütçeden finanse ediliyorlar. Gerçekte, özel hastaneler de SGK- SUT fiyatlarına bağımlılar ve SGK desteklidirler. **Yani, sistemin % 95' i devlet desteklidir.**

Bu kadar kamu destekli bir sağlık sistemi ve SGK' nın bu kadar işlemleri karşıladığı bir sağlık sistemi şu anda dünyada nadirdir.

Populizm amacıyla, topluma ekmek yerine pasta yedirilmeye çalışılmış, ancak kantarın topuzu fazla kaçırılmıştır. Türkiye, kaldıramayacağı yüklerin altına sokulmuştur.

Bunun bedeli de ağır olmuştur. Kamu Sağlık giderleri, 10 yılda 5- 6 milyardan 70 milyar TL gibi devasa boyutlara yükselmiştir. Türkiye şu anda, kaldıramayacağı yük altındadır. Borç olarak sağlık harcamalarını finanse etmektedir.

Tüm bunlara rağmen, sağlık kuruluşlarının durumu da hiç iç açıcı değildir. Devlet hastaneleri hariç, tümü iflas sınırındadırlar. Harcamaların çoğunluğunu da devlet hastaneleri yapmaktadır.

ÇÖZÜM NASIL OLABİLİR?

SGK yöneticilerine sesleniyoruz.

Sağduyulu, yeni gelecek Sağlık Bakanlığı yöneticilerine sesleniyoruz.

Lütfen yukarıda söylediklerimize kulak veriniz. İnanmıyorsanız, kendi ekiplerinizle durumu inceleyiniz. Ancak önyargısız ve ciddi olarak.

Bizler vatan haini değiliz. Bu ülkenin ve bu toplumun iyiliği için, doğru ve gerçekçi politikaların egemen olması için bunları söylüyoruz.

Daha gerçekçi ve sürdürülebilir bir sistemin oluşturulması kaçınılmazdır. Eğer bu sağlanamazsa, sistem yakın gelecekte çok daha verimsiz, problemlili ve sancılı hale gelecektir.

Yapılabilecekler özetle şöyledir:

- 1. Tüm sağlık giderlerini ülke maliyesi ve SGK karşılamaz. Temel ve zorunlu sağlık giderleri karşılanmalı, zorunlu olmayanlara toplum katılımı sağlanmalıdır.** Kapsamlar gözden geçirilmeli, gerekenler daraltılmalıdır.
- 2. Özel sağlık kuruluşlarının SGK- SUT miktarlarına ek olarak aldığı %30 - %90 gibi kısıtlanmalı farklar serbest bırakılmalıdır.** Ücretler, kendi gerçekçi maliyetleri temelinde oluşmalıdır. Halkın da, istediği sağlık kuruluşlarına gönüllü olarak başvurabilmesinin önü açılmalıdır. Üniversite hastanelerinin de, kendi özellikli işlemlerinden ek olarak fark alabilmesi sağlanmalıdır.
- 3. Özel sağlık kuruluşlarına getirilen anlamsız kadro kısıtlamaları ,gereksiz ve kötü niyetli fiziksel koşullar (engeller) kaldırılmalı, sağlık alanında gerçek anlamda demokrasi uygulanmalıdır.**
- 4. Hekimlerin de özgürce kendi çalışma biçimini, süresini ve yerini seçebilmesinin yolu açılmalıdır.** Burada da anlamsız kısıtlamalara son verilmelidir. İsteyen hekim tam gün, isteyen de istediği sürece ve istediği kuruluştaki çalışmalıdır. Ücretlendirme de, buna göre esnek olmalıdır.
- 5. Devlet hastanelerindeki sağlık sistemini etik dışı, çarpık ve hasta aleyhine dönüştüren hastalıklı performans sistemine son verilmelidir.**
- 6. Sağlık sisteminde tasarruf amacıyla getirilen, ancak sağlık giderlerinin füze gibi yükselmesini önleyemeyen hasta başına ödeme sisteminden vazgeçilmeli, gerçek anlamda yapılan işlemleri esas alan işlem başına ödeme sistemine geçilmelidir.**

Özet olarak, temel esaslar bu çerçevede uygulanabilir.

Umuyoruz, geçmiş dönemin yıkıcı hasarları ve yüksek kayıplara neden olan ağır bedelleri tamir edilmeye başlanır da, Türkiye'nin geleceği kurtarılır. Aksi durumda, gelecek nesiller daha borçlu ve sıkıntılı hale gelecektir.